

Kiertotalouden liiketoimintamallit – esimerkkejä elinkaariajattelun tärkeydestä

Innovaatiota ja uutta kasvua kiertotaloudesta ja kestävästä kehityksestä -seminaari

Valtteri Ranta
Center for Innovation and Technology Research (CITER)
Tuotantotalouden ja tietojohdamisen laboratorio
29.11.2017

TAMPEREEN
TEKNILLINEN
YLIOPISTO

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Euroopan unioni
Euroopan aluekehitysrahasto

Agenda

- TTY:n kiertotalouden liiketoimintatutkimus
- Kiertotalouden liiketoimintamallit
- Tunnistettuja haasteita
- Esimerkkejä elinkaariajattelusta kiertotalouden mukaisessa liiketoiminnassa

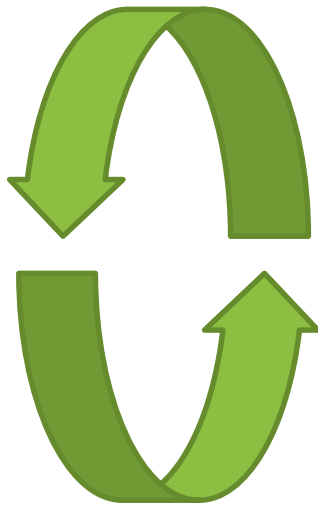
TTY:n tuotantotalouden laitos tutkii kiertotaloutta liiketoimintamalli- ja ekosysteeminäkökulmista

- CITER-tutkimusryhmä Tampereella
- BENI-tutkimusryhmä Porissa
  - Vetäjänä Professori Marko Seppänen
- Useita kiertotalouden liiketoimintaan liittyviä projekteja:
  - 6Aika – Tulevaisuuden kiertotalouskeskukset -hanke
  - ECO3 - Bio-, vesi- ja kiertotalouden yrityspuiston kehityksen tukeminen
  - ARVI - Materiaalien arvovirrat -hanke

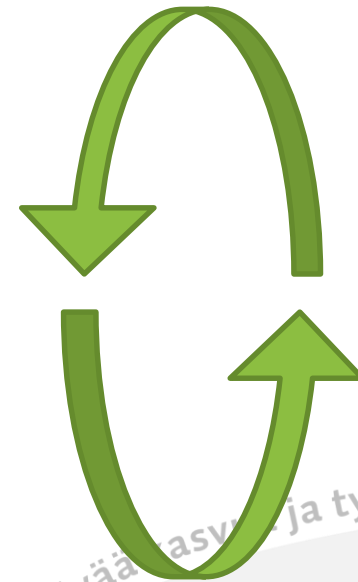
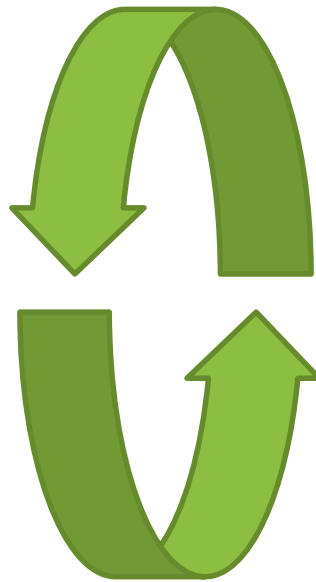

Kiertotalouden tavoitteita liiketoiminnan näkökulmasta

Säilyttää arvo pidempään

Tuottaa arvo vähemmällä materiaalinkulutuksella

Kestävä kasvun ja työtä -ohjelma

Kiertotalouden liiketoimintamallit ovat malleja tavoitteiden saavuttamiseen

Tuote-elinkaaren pidentäminen

Kestävämät ja helpommin korjattavat tuotteet.

Tuotekohtaista liikevaihtoa korvataan palveluliiketoiminnalla

Tuote palveluna

Asiakas maksaa käytöstä tai suorituksista.

Omistajuus ja tuotteen hallinta säilyvät palveluntarjoajalla

Resurssitehokkuus ja kierrätys

Tuotannon ja toiminnan prosesseissa vähennetään resurssien kulutusta

Syntyvä hukkamateriaali hyödynnetään itse tai toimitetaan eteenpäin hyödynnettäväksi

Jakamislustat

Ylimääräisiä resursseja yhdistetään niitä tarvitseville digitaalisten kauppapaikkojen avulla.

Uusiutuvuus

Suunnittelussa suositetaan uusiutuvia, kierrätettäviä ja biohajoavia materiaaleja sekä ekosuunnittelun periaatteita. Suositetaan uusiutuvia energianlähteitä

Lähde: Sitra – Kiertotalouden kiinnostavimmat
<https://www.sitra.fi/hankkeet/kiertotalouden-kiinnostavimmat/>

Materiaalien kierto – iso haaste, mutta myös iso potentiaali

- Kierrätyksen haasteet:
  - Jättestatus
  - Laadun varmistaminen
  - Kierrätysmateriaalien saatavuuden varmistaminen
  - Sekoittuneet materiaalivirrat
- Palvelumallien haasteet:
  - Vaativat suuria muutoksia organisaation toimintamalleihin
  - Menestys riippuu kulutustottumusten muutoksista

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

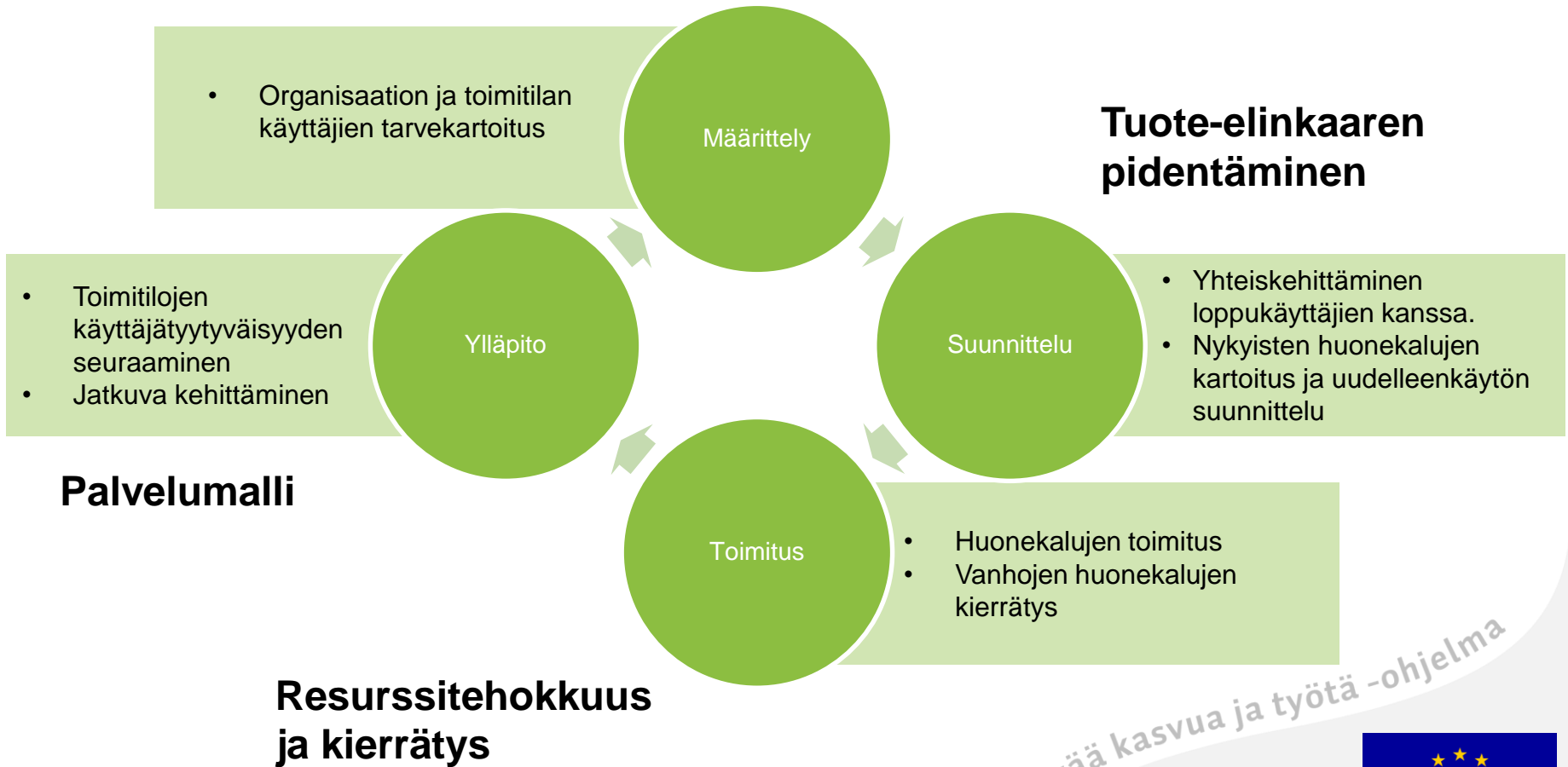

Elinkaariajattelu

- Iso haaste: miten saada tuotteet ja materiaalit kiertämään?
- Mitä tapahtuu tuotteille niiden elinkaaren päässä?
- Tavoite: Liiketoimintamalli jossa tuote tai materiaali saadaan lopulta takaisin

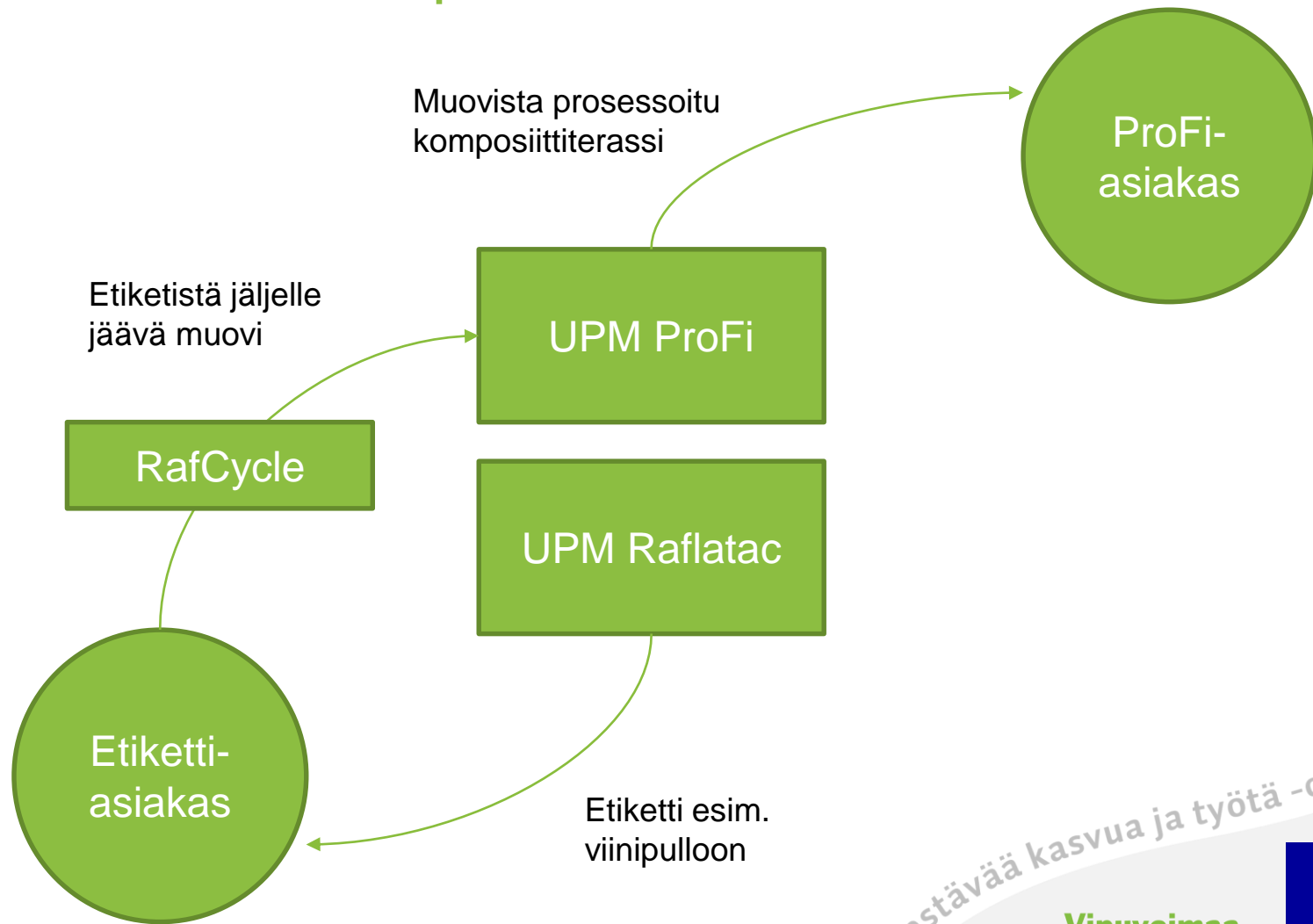

Martelan elinkaariajattelu

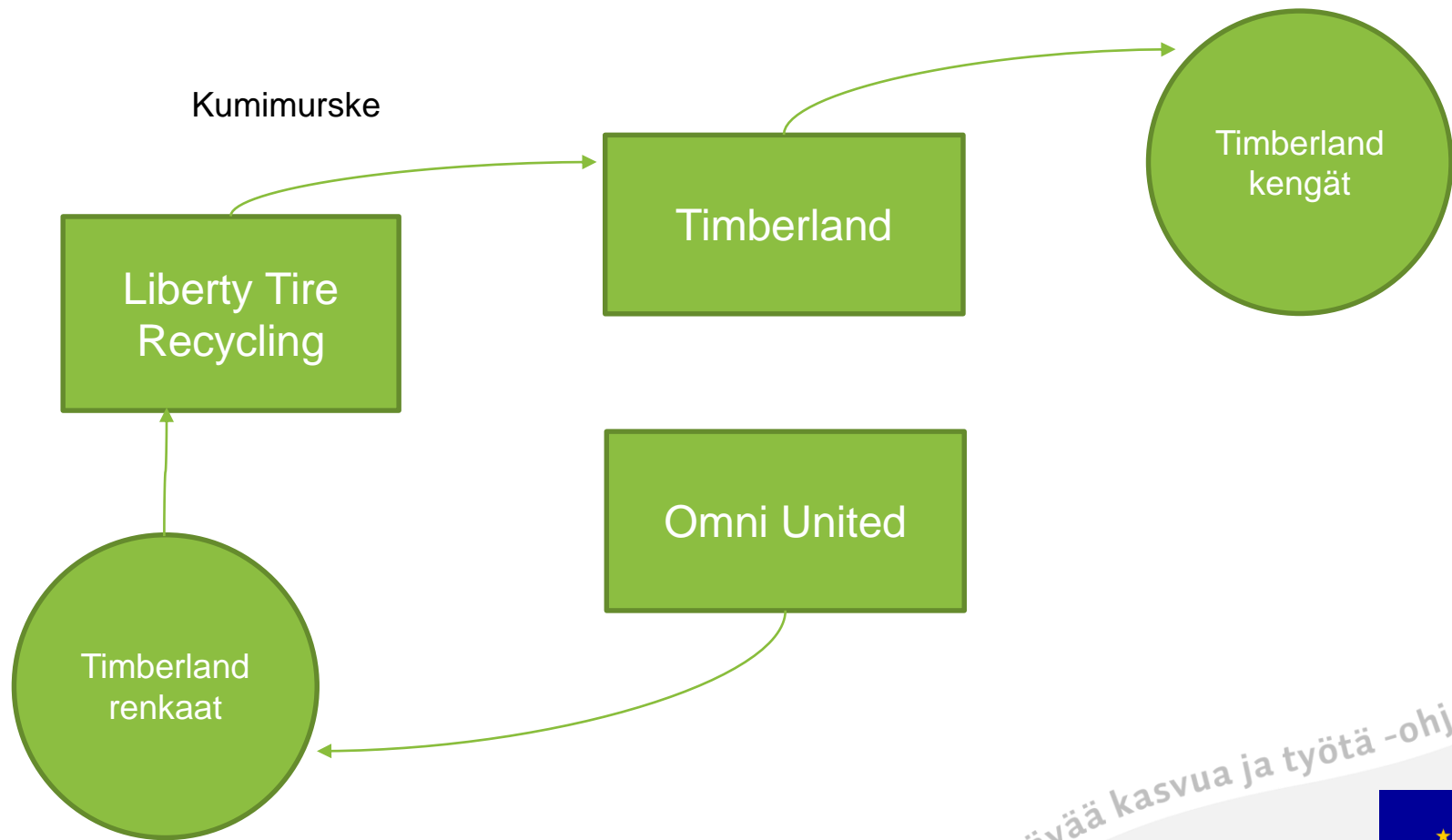

UPM ProFi -komposiittiterassi

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

Omni United & Timberland – renkaista kengiksi

Kestävä kasvua ja työtä -ohjelma

Mitä täytyy ottaa huomioon?

- Suunnittelu:
  - Tuotteiden kunnostettavuus
  - Materiaalien kierrätettävyys
- Arvoketju:
  - Tuotteiden ja materiaalien kiertoon palauttaminen
- Jatkokäytön suunnittelu
  - Miten materiaaleja voi hyödyntää
  - Kuka voi hyödyntää materiaaleja

Kiitos!

Ota yhteyttä:

Valtteri Ranta

Tutkija

*6Aika: Tulevaisuuden
kiertotalouskeskukset*

valtteri.ranta@tut.fi

Marko Seppänen

Professori

BENI-tutkimusryhmä (Pori)

marko.seppanen@tut.fi

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

